

Kurzarbeit: Co by měli vědět zaměstnanci z Česka a Polska, kteří pracují v Německu.

Pro zaměstnance z Česka a Polska, kteří pracují u zaměstnavatele v Sasku, jsme sestavili několik důležitých otázek a odpovědí na téma kurzarbeit (režim částečné nezaměstnanosti) v Německu.

Co znamená kurzarbeit?

Při uplatnění kurzarbeitu zaměstnavatel zkrátí pracovní dobu. V případě tzv. „kurzarbeitu 0“ (nula) to je dokonce možné až o 100 %. V době uplatňování režimu částečné nezaměstnanosti (tj. kurzarbeitu) zaměstnanci obdrží vyrovnávací příspěvek od Spolkového úřadu práce SRN (Bundesagentur für Arbeit) z prostředků fondu pojištění pro případ nezaměstnanosti, tzv. „Kurzarbeitergeld“ (příspěvek na mzdu při částečné nezaměstnanosti). Kurzarbeit je tedy vlastně totéž co „režim částečné nezaměstnanosti“.

Jaké předpoklady musí být splněny?

O kurzarbeit mohou zažádat všechny podnikatelské subjekty s nejméně jedním zaměstnancem. Nově o něj mohou zažádat i agentury práce. Důležité je, že u zaměstnavatele musí dojít k tzv. „podstatnému výpadku práce“ (prostoji), v jehož důsledku dojde k výpadku mezd. Výpadek práce (prostoje) musí spočívat v hospodářských důvodech (absence navazujících zakázek, nedostatek surovin či propad odbytu) nebo neodvratitelné události (povodeň, nařízení příslušných orgánů v souvislosti s koronavirem).

Důležité upozornění: Výpadek práce musí být postiženo nejméně 10 % zaměstnanců podniku.

V čem spočívá výhoda kurzarbeitu?

Výhodou kurzarbeitu je, že bude zachováno vaše pracovní místo a zároveň obdržíte vyrovnávací příspěvek v podobě příspěvku Kurzarbeitergeld.

Vztahuje se kurzarbeit také na přeshraniční pracovníky?

Ano, pokud pracujete u zaměstnavatele v Německu v zaměstnání zakládajícím povinnou účast na sociálním pojištění a tudíž platíte také pojistné na pojištění pro případ nezaměstnanosti, platí pro vás stejná pravidla jako pro všechny ostatní zaměstnance. Znamená to, že i vy máte nárok na Kurzarbeitergeld.

Pozor: Pracujete-li v zaměstnání malého rozsahu, pak se na vás kurzarbeit nevztahuje. Viz otázku k výjimkám.

Mohou přeshraniční pracovníci obdržet příspěvek Kurzarbeitergeld?

Co do podstaty věci mohou příspěvek Kurzarbeitergeld obdržet také zaměstnankyně a zaměstnanci z příhraničí, kteří dojíždějí do práce („pendlují“) do Německa.

Nárok na příspěvek Kurzarbeitergeld je vázán na podmínku, že v dotyčném podniku německého zaměstnavatele je zaměstnancům zcela či částečně znemožněno vykonávat práci z důvodu opatření nařízených příslušnými orgány nebo z důvodu chybějící možnosti zaměstnavatele využívat své kapacity v předpokládaném rozsahu. Jsou-li výpadkem práce dotčeni zaměstnanci, kteří jsou přeshraničními pracovníky, obdrží za pracovní dobu, po níž jim zaměstnavatel nemohl přidělovat práci, příspěvek Kurzarbeitergeld. Platí to i tehdy, pokud dojde k uzavření hranic nebo k zavedení karanténních (omezujících) opatření, jimiž by byli tito zaměstnanci dotčeni.

Podniky v příhraničních regionech, jimž už je pro jejich zaměstnance vyplácen příspěvek Kurzarbeitergeld a které z důvodu dříve platného názoru dosud neobdržely žádný příspěvek pro zaměstnance s bydlištěm v Česku nebo Polsku, mohou za měsíce březen a duben podat opravené vyúčtování. Podniky, jejichž nárok na příspěvek Kurzarbeitergeld byl z důvodu dosavadního názoru v plném rozsahu zamítnut, mohou požádat o přezkum a nové posouzení žádosti a příslušné dávky jim pak mohou být vyplaceny zpětně.

Které osoby jsou z možnosti uplatnění režimu kurzarbeitu vyloučeny?

Kurzarbeit se neuplatní na zaměstnance, kteří byli v okamžiku zahájení uplatňování kurzarbeitu na dovolené nebo na nemocenské. Kurzarbeit nelze uplatnit ani u zaměstnanců vykonávajících **zaměstnání malého rozsahu typu „minijob“**, jelikož se na ně nevztahuje povinná účast na sociálním pojištění.

Musí mě zaměstnavatel informovat o tom, že chce zažádat o režim kurzarbeitu?

Ano. Pokud se vás to osobně dotýká, musí vám zaměstnavatel kurzarbeit předem oznámit. Za tímto účelem se zpravidla uzavírá podniková dohoda mezi zaměstnavatelem a radou zaměstnanců.

Pokud u něj nepůsobí rada zaměstnanců, musí si zaměstnavatel vyžádat souhlas všech zaměstnanců dotčených kurzarbeitem. Jste-li tedy dotčen/-a, potřebuje zaměstnavatel váš souhlas.

Pozor: Je možné, že souhlas s kurzarbeitem byl sjednán už ve vaší pracovní smlouvě. V tom případě vám může zaměstnavatel kurzarbeit nařídít.

Co se stane s mým kontem pracovní doby?

Když ve vašem podniku existuje flexibilní úprava rozvržení pracovní doby, musíte vyrovnat získané hodiny odpracované „navíc“ (plusové hodiny), pokud kolektivní smlouva nestanoví jinak. Zeptejte se rady zaměstnanců nebo vašeho odborového svazu!

Co se stane s mou dovolenou a s nevybranou částí dovolené z loňského roku?

Čerpání vašeho nároku na dovolenou musí být v okamžiku zahájení uplatňování kurzarbeitu naplánováno pro celý běžný rok. Nevyčerpanou část dovolené z loňského roku si musíte vybrat před uplatněním režimu kurzarbeitu.

Měl/-a bych se zavedením kurzarbeitu souhlasit?

Díky kurzarbeitu bude zachováno vaše pracovní místo. Proto vám doporučujeme dát souhlas.

Pozor: Když vám zaměstnavatel předloží nějakou dohodu, je důležité, aby se opravdu jednalo o dodatek k pracovní smlouvě v souvislosti s kurzarbeitem, a ne o úplně novou pracovní smlouvu. Proto platí: Nepodepisujte prosím žádnou dohodu o rozvázání či změně pracovního poměru, kterou vám zaměstnavatel předloží jako dodatek k pracovní smlouvě v souvislosti s koronakrizí! Každopádně se vždy nejdříve obraťte na radu zaměstnanců, váš odborový svaz nebo poradnu a informujte se!

Co to je Kurzarbeitergeld?

Kurzarbeitergeld je vyrovnávací příspěvek vyplácený Spolkovým úřadem práce v době uplatňování částečné nezaměstnanosti (tj. kurzarbeitu). Jeho účelem je přinejmenším částečně kompenzovat výpadek výdělků. Vyplácí se za hodiny, v nichž zaměstnavatel nebyl schopen zaměstnancům přidělovat práci.

Jaká je výše příspěvku Kurzarbeitergeld?

Výše příspěvku Kurzarbeitergeld činí cca 60 % ušlé čisté mzdy, resp. cca 67 % ušlé čisté mzdy u zaměstnanců, v jejichž domácnosti žije nejméně jedno dítě.

Zaměstnancům, kteří ho pobírají z důvodu zkrácení pracovní doby vinou koronaviru nejméně o 50 %, bude příspěvek Kurzarbeitergeld vyplácen od 4. měsíce podpůrčí doby ve výši 70 % tzv. paušalizovaného čistého výdělků (resp. 77 % u zaměstnanců žijících v domácnostech s dětmi) a od 7. měsíce podpůrčí doby ve výši 80 % paušalizovaného čistého výdělků (resp. 87 % u zaměstnanců žijících v domácnostech s dětmi), přičemž toto navýšení platí nejdéle 31. 12. 2020.

Pozor: Některé kolektivní smlouvy stanovují navýšení tohoto příspěvku až na 100 %. Zeptejte se rady zaměstnanců nebo vašeho odborového svazu!

Důležitá informace pro přeshraniční pracovníky a zaměstnavatele: Výpočet příspěvku vypláceného v době uplatňování částečné nezaměstnanosti (Kurzarbeitergeld) u přeshraničních pracovníků s dětmi.

V případech, kdy zaměstnavatel požádá o příspěvek Kurzarbeitergeld pro své zaměstnankyně či zaměstnance z Česka nebo Polska, často vyvstává otázka, zdali se uplatní sazba 60 %, nebo 67 % (pokud v domácnosti zaměstnankyně, resp. zaměstnance žijí děti). Problém spočívá v tom, že u těchto zaměstnanců je často zapsaná daňová třída I (pro stanovení záloh na daň ze mzdy) a že z jejich podkladů není patrná nezdanitelná částka na vyživované dítě/děti, ačkoliv mají děti. Dochází k tomu např. tehdy, když je dítě/děti zapsané u manžela/manželky v České republice.

V těchto případech je potřeba doložit skutečnost, že máte děti, prostřednictvím kopie rodného listu (lze předložit i v češtině) a rozhodnutí o přiznání přídatku na dítě/děti (Kindergeldbescheid) od příslušné pokladny pro vyplácení rodinných dávek (Familienkasse).

Obraťte se na svého zaměstnavatele, aby pro vás mohl zažádat o příspěvek Kurzarbeitergeld ve správné výši, a zkontrolujte si ve vydaném dokladu o vyúčtování mzdy, zda byly vaše děti náležitě zohledněny.

Doporučuje se předat kopie rodných listů dětí mzdové účetně zaměstnavatele pro případ, že by při pozdější kontrole vyvstaly otázky, proč byla zaměstnankyni, resp. zaměstnanci poskytnuta vyšší výměra příspěvku Kurzarbeitergeld.

Které osoby jsou vyloučeny z nároku na příspěvek Kurzarbeitergeld?

Podmínkou pro poskytování příspěvku Kurzarbeitergeld je účast zaměstnance na pojištění pro případ nezaměstnanosti. To znamená, že příspěvek Kurzarbeitergeld nemůže být vyplácen pracovníkům, kteří neplatí pojistné na pojištění pro případ nezaměstnanosti. Týká se to zaměstnanců pracujících v zaměstnání malého rozsahu typu „minijob“, OSVČ (bez zaměstnanců) a úředníků ve služebním poměru. Nárok na příspěvek nemáte rovněž po dobu poskytování nemocenského z důvodu dočasné pracovní neschopnosti.

Mohou příspěvek Kurzarbeitergeld obdržet také vyslaní pracovníci?

Ne. Na pracovníky vyslané do Německa se nadále vztahuje systém sociálního pojištění ve vysílajícím státě.

Mohou příspěvek Kurzarbeitergeld obdržet také osoby vykonávající krátkodobé zaměstnání?

Ne. Krátkodobě zaměstnané osoby (na základě tzv. pravidla 70 dní), což je relevantní především v zemědělství, nejsou povinně pojištěny v německém systému pojištění pro případ nezaměstnanosti.

Mohou příspěvek Kurzarbeitergeld obdržet také zaměstnanci zaměstnaní přímo v soukromých domácnostech?

Ne. Tato možnost se nevztahuje na zaměstnance pracující v pracovních poměrech zakládajících povinnou účast na sociálním pojištění např. v oblasti domácí péče nebo tzv. služeb pro domácnosti, kteří jsou zaměstnaní přímo v soukromých domácnostech.

Musím o Kurzarbeitergeld žádat sám/sama?

Ne. O poskytnutí příspěvku Kurzarbeitergeld musí žádat vždy zaměstnavatel, a sice u Spolkového úřadu práce SRN (Bundesagentur für Arbeit).

Kdo a jak dlouho mi bude Kurzarbeitergeld vyplácet?

Příspěvek v rámci kurzarbeitu vám vyplácí zaměstnavatel maximálně po dobu 12 měsíců. V mimořádných případech může být tato podpůrná doba prodloužena až na 24 měsíců.

Jsem v době poskytování příspěvku Kurzarbeitergeld sociálně pojištěn/-a?

Ano, i nadále zůstáváte pojištěn/-a v zákonném zdravotním a nemocenském pojištění, pojištění dlouhodobé péče, důchodovém pojištění, pojištění pro případ nezaměstnanosti i v zákonném úrazovém pojištění zaměstnanců.

Co se stane, když během kurzarbeitu onemocním?

Pokud během kurzarbeitu onemocníte a ošetřující lékař vás uzná dočasně práce neschopným/neschopnou, bude vám nejdříve po dobu odpovídající nároku na náhradu mzdy nadále vyplácen příspěvek Kurzarbeitergeld. Následně obdržíte nemocenské.

Viz: www.sachsen.dgb.de/cross-border-workers

Co se stane, když v době uplatňování kurzarbeitu utrpím pracovní úraz, resp. úraz na cestě do zaměstnání a zpět?

Pokud se vám v době uplatňování režimu kurzarbeitu přihodí pracovní úraz či úraz na cestě do zaměstnání a zpět, bude vám i nadále vyplácen příspěvek Kurzarbeitergeld, a to po celou dobu, v níž byste měl/-a nárok na náhradu mzdy. Následně obdržíte tzv. úrazový příspěvek (Verletztengeld) od příslušné úrazové pojišťovny (Berufsgenossenschaft).

Viz: www.sachsen.dgb.de/cross-border-workers

Mohu v době trvání kurzarbeitu pracovat i někde jinde?

Pokud jste už před zavedením režimu kurzarbeitu vykonával/-a vedlejší činnost, můžete ji vykonávat i nadále, aniž by vám byl příjem z této činnosti odečítán z příspěvku Kurzarbeitergeld.

Pokud po zavedení kurzarbeitu začnete vykonávat novou výdělečnou činnost nebo rozšíříte rozsah již vykonávané vedlejší činnosti, bude se vám příjem z této činnosti v plné výši odečítat z poskytovaného příspěvku Kurzarbeitergeld, tj. příspěvek se adekvátně sníží.

Pro zaměstnance pracující v režimu kurzarbeitu byly stávající možnosti přivýdělku s platností od 1. května do 31. prosince 2020 rozšířeny pro všechny profese až do výše přivýdělku odpovídající výši dosavadního měsíčního příjmu.

Co v případě, když nevystačím s penězi?

Jestliže příjem domácnosti nestačí na úhradu nákladů na živobytí, je možné požádat o dávky základního zabezpečení. Za tímto účelem byste si měl/-a nechat poradit.

Pozor: Přeshraniční pracovníci s bydlištěm v jiném členském státě nemají v Německu nárok na dávky sociální podpory vyplácené jako příspěvek ke mzdě podle sociálního zákoníku SRN, knihy II (SGB II).

Může mi zaměstnavatel dát výpověď v době uplatňování kurzarbeitu?

Účelem kurzarbeitu je zabránit výpovědím. Výpovědi dané zaměstnavatelem z provozně-organizačních důvodů však bohužel nejsou vyloučeny.

Použité zdroje a další informace:

<https://www.dgb.de/-/xZt>

<https://www.arbeitsagentur.de/vor-ort/rd-sachsen/kurzarbeit>

Informace a poradenství:

www.eures-triregio.eu

www.babs.sachsen.de

Poradny v Sasku:

Poznámka: Poradkyně a poradci čelí v současné chvíli velkému množství dotazů. Prosíme proto, abyste dotazy posílali pouze jednomu poradci či poradkyni, ne několika současně. Naším cílem je pomoci co největšímu možnému počtu lidí a musíme proto zamezit duplikování činnosti. Děkujeme za pochopení.

EURES-TriRegio

Kristian Kunz, DGB Rechtsschutz GmbH

tel.: +49 351 8503490

e-mail: Kristian.Kunz@dgbrechtsschutz.de

jazyky: němčina, angličtina

Sebastian Klähn, koordinátor EURES-TriRegio

tel.: +49 351 8633116

e-mail: sebastian.klaehn@dgb.de

jazyky: němčina, angličtina, čeština, polština

**BABS – Poradna pro zahraniční zaměstnance
v Sasku**

Leona Bláhová

tel.: +49 351 85092728

e-mail: leona.blahova@babs-online.eu

jazyky: němčina, čeština, slovenština, angličtina

Paulína Bukaiová

tel.: +49 351 85092729

e-mail: paulina.bukaiova@babs-online.eu

jazyky: němčina, slovenština, polština, čeština, angličtina

Paulina Krimmling

tel.: +49 341 68413085

e-mail: paulina.krimmling@babs-online.eu

jazyky: němčina, polština, angličtina

Právní upozornění o vyloučení odpovědnosti: Tato publikace obsahuje všeobecné informace sloužící k orientaci. Není možné převzít odpovědnost za správnost všech obsažených údajů, ani z nich odvodit jakékoliv právní nároky.

DGB Bezirk Sachsen, Anna Bernstorf, stav:
15.05.2020